

Intitulé. De ongetekenden hebben bezwaar tegen de voorgestelde wijziging van het intitulé, omdat het onderhavige wetsontwerp niet slechts strekt tot uitvoering van de artikelen 152 tot en met 154, doch ook tot uitvoering van artikel 80 van de Grondwet.

De ondergetekenden zijn van oordeel, dat het ontwerp in het algemeen taalkundig en redactioneel alleszins aan redelijke eisen voldoet. Zoals uit het vorenstaande blijkt, stellen zij op sommige plaatsen in het ontwerp eenvoudiger redacties en veranderingen van taalkundige aard voor.

Met betrekking tot de opmerking over artikel 20, aanhef, wijzen zij er op, dat de gewraakte passage teruggaat op artikel 54, eerste lid, van de Gemeentewet. Intussen achten zij de voorgestelde verandering in dit artikel evenals in artikel 26, lid 2, slot, een verbetering.

Met het taalkundige bezwaar tegen artikel 35, lid 2, waarmede de ondergetekenden instemmen, is rekening gehouden bij de redactie van het gewijzigde artikel 35. Hetzelfde is geschied met betrekking tot artikel 93, tweede lid.

De door de ondergetekenden voorgestelde wijziging van artikel 36 komt aan het over dit artikel geuite taalkundige bezwaar tegemoet.

Artikel 41, lid 2, slot. Het komt de ondergetekenden voor, dat de hier voorgestelde wijziging geen verbetering is. „In overweging nemen” is iets anders dan „voornemen”. Wijziging van de tekst in de in het Voorlopig Verslag gewenste zin zou medebrengen, dat de Sociaal-Economische Raad in een veel vroeger stadium zou moeten worden ingeschakeld en voorts ten aanzien van maatregelen, waaroortrent de Regering zelfs nog geen voorlopig standpunt heeft bepaald.

Artikel 54. De hier gesuggereerde wijziging achten de ondergetekenden geen verbetering. Het begrip „inkomsten en uitgaven” is naar hun oordeel ruimer dan „geldmiddelen” en bovendien in ons staatsrecht niet onbekend, vgl. artikel 209, onder e, van de Gemeentewet.

De wijzigingen in het ontwerp, welke de ondergetekenden bij deze memorie hebben voorgesteld, zijn vervat in nevensgaande Nota van Wijzigingen.

In het eveneens bijgevoegd gewijzigd ontwerp van wet zijn de artikelen en de leden van elk artikel doorgaand genummerd.

De Minister-President,

Minister van Algemene Zaken,
W. DREES.

De Minister van Economische Zaken,
VAN DEN BRINK.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
W. C. L. VAN DER GRINTEN.

De Minister van Sociale Zaken,
A. M. JOEKES.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*
MANSHOLT.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
J. H. VAN MAARSEVEEN.

*De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,*
TH. RUTTEN.

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK.

De Minister van Oorlog,
SCHOKKING.

De Minister van Marine a.i.,
SCHOKKING.

*De Minister van Wederopbouw en
Volkshuisvesting,*
J. IN 'T VELD.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
D. G. W. SPITZEN.

873 7

NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden 19 Mei 1949)

In het ontwerp van wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Considerans

De aanhef wordt gelezen als volgt:

„Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.”.

Het opschrift van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„Van de Sociaal-Economische Raad”

Artikel 1 wordt gelezen:

„Artikel 1

1. Er is een Sociaal-Economische Raad, hierna genoemd: Raad.
2. De Raad heeft zijn zetel te 's-Gravenhage.
3. De Raad is rechtspersoon.”.

Artikel 2 wordt gelezen:

„Artikel 2

De Raad heeft, onverminderd de hem bij de vijfde titel van dit hoofdstuk opgedragen adviserende functie, tot taak een het belang van het Nederlandse volk dienende werkzaamheid van het bedrijfsleven te bevorderen, alsmede het belang van het bedrijfsleven en de daartoe behorende personen te behartigen.”.

Artikel 3 wordt gelezen:

„Artikel 3

De Raad heeft een voorzitter, een dagelijks bestuur, een algemeen secretaris en, bij toepassing van artikel 19a, een of meer commissies uit zijn midden.”.

Het opschrift van § 2 van de tweede titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„§ 2. Van de Raad”

Artikel 4, eerste lid, wordt gelezen:

„1. De Raad bestaat uit ten minste dertig en ten hoogste vijf en veertig leden.”.

Artikel 4, vierde lid, wordt gelezen:

„4. Het aantal leden, te benoemen door organisaties van ondernemers, is gelijk aan dat, te benoemen door organisaties van werknemers.”.

In artikel 4, zesde lid, wordt in plaats van het woord: „ambt” gelezen: „functie”.

Artikel 5, tweede lid, wordt gelezen:

„2. Van het lidmaatschap zijn uitgesloten zij, die zijn ontzet van het recht ambten of bepaalde ambten te bekleden, dan wel bepaalde beroepen of functies uit te oefenen.”.

In artikel 6, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „en andere werkzaamheden” gelezen: „met andere werkzaamheden”.

In artikel 8, tweede lid, vervallen de woorden: „daartoe strekkende”.

In artikel 9 vervallen de woorden: „ten laste van de Algemene Bedrijfsorganisatie”.

In de artikelen 11, derde lid, en 12 wordt telkens in plaats van het woord: „plaatsvervangend” gelezen: „plaatsvervangende”.

Artikel 13 vervalt.

In de artikelen 14 en 15, tweede lid, wordt telkens in plaats van het woord: „plaatsvervangend” gelezen: „plaatsvervangende”.

In artikel 17, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „Algemene Bedrijfsorganisatie” gelezen: „Raad”.

In artikel 17, derde lid, wordt in plaats van de woorden: „de Ministers” gelezen: „Onze Ministers”.

In artikel 18, tweede lid, wordt in plaats van de woorden: „van de Algemene Bedrijfsorganisatie en andere werkzaamheden” gelezen: „met andere werkzaamheden”.

In artikel 19 vervallen de woorden: „van de Algemene Bedrijfsorganisatie”.

Aan het slot van de tweede titel van het eerste hoofdstuk wordt ingevoegd:

„§ 6. Van de commissies uit het midden van de Raad

„Artikel 19a

1. De Raad is bevoegd voor bepaalde onderwerpen commissies uit zijn midden in te stellen.

2. De artikelen 9 en 10 zijn ten aanzien van deze commissies van overeenkomstige toepassing.”

Het opschrift van de derde titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„VAN DE WERKWIJZE”

In artikel 20 wordt in plaats van de woorden: „De vergaderingen van de Raad worden niet gehouden” gelezen: „De Raad vergadert niet”.

In artikel 23 wordt in plaats van het woord: „hen” gelezen: „hun”.

In artikel 24, eerste lid, wordt na het woord: „oproeping” een komma ingevoegd.

Artikel 24, tweede lid, wordt gelezen:

„2. Indien bij het nemen van een besluit over een zaak geen der leden stemming vraagt, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.”

In artikel 26, tweede lid, wordt de tweede volzin gelezen: „Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.”

In artikel 28, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „De door Ons” gelezen: „Onze door Ons”.

In artikel 28, tweede lid, wordt in plaats van de woorden: „Aan de” gelezen: „Aan Onze”.

Artikel 30 wordt gelezen:

„Artikel 30

De Raad vraagt de adviezen, welke hij voor de vervulling van zijn taak nodig acht.”

Artikel 31 wordt gelezen:

„Artikel 31

De Raad kan bij verordening nadere regelen stellen betreffende zijn werkwijze.”

Het opschrift van de vierde titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„VAN DE VERVULLING VAN DE TAAK”

Artikel 32 wordt gelezen:

„Artikel 32

1. De Raad maakt ten aanzien van de onderwerpen, waarvan de regeling of nadere regeling bij de wet aan hem is overgelaten, de verordeningen, die hij ter vervulling van zijn in artikel 2 omschreven taak nodig oordeelt.

2. Bij deze verordeningen kunnen overtredingen van het bij of krachtens haar bepaalde worden aangewezen als strafbare feiten, genoemd in artikel 1 van het Besluit berechting economische delicten.”

Artikel 35 wordt gelezen:

„Artikel 35

De Raad kan, met betrekking tot de vervulling van zijn in artikel 2 omschreven taak, zijn bevoegdheden — met uitzondering van de bevoegdheid tot het maken van verordeningen en die tot het vaststellen ingevolge artikel 55, derde lid, van het bedrag der inkomsten en uitgaven —, onder het stellen van zodanige regelen, als hij nodig oordeelt, overdragen aan de voorzitter, het dagelijks bestuur, de algemeen secretaris of een commissie uit zijn midden.”

Artikel 36 wordt gelezen:

„Artikel 36

De Raad verleent de bij of krachtens een wet tot uitvoering daarvan gevorderde medewerking. Tot de gevorderde medewerking kan mede behoren het stellen van nadere regelen bij verordening.”

Artikel 37 wordt gelezen:

„Artikel 37

„Tenzij het voorschrift, waarbij de medewerking wordt ingeroepen, anders bepaalt, kan de Raad, onder het stellen van zodanige regelen, als hij nodig oordeelt, de van hem gevorderde medewerking, met uitzondering van die, bestaande in het stellen van nadere regelen bij verordening, doen verlenen door een commissie uit zijn midden.”

Artikel 39 wordt gelezen:

„Artikel 39

De voorzitter vertegenwoordigt de Raad in en buiten rechte.”

Artikel 40 wordt gelezen:

„Artikel 40

„De Raad dient desgevraagd Onze krachtens artikel 28, eerste lid, aangewezen Ministers van bericht over alle aangelegenheden de Raad betreffende.”

Het opschrift van de vijfde titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„VAN DE ADVIEZEN VAN DE RAAD”

In artikel 41, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „de Ministers” gelezen: „Onze Ministers”.

Artikel 41, tweede lid, wordt gelezen:

„2. Tenzij het landsbelang zich naar hun oordeel daartegen verzet, vragen Onze krachtens artikel 28, eerste lid, aangewezen Ministers de Raad of de in artikel 42 bedoelde commissies advies omtrent alle belangrijke door hen voorgenomen maatregelen op sociaal en economisch gebied.”

Artikel 42, eerste lid, wordt vervangen door de volgende drie leden:

„1. Wij kunnen commissies van de Raad instellen ter behandeling van bepaalde onderwerpen.

1a. De Raad hoort deze commissies ter zake van door hem uit te brengen adviezen over aangelegenheden, rakende de onderwerpen, waarvoor zij zijn ingesteld. Hij legt op verzoek van Onze betrokken Minister bij zijn advies dat van een commissie over.

1b. Indien Onze betrokken Minister het advies van een van deze commissies heeft gevraagd, brengt zij dit rechtstreeks aan hem uit. Deze commissies kunnen Onze Ministers ook uit eigen beweging van advies dienen.”

In artikel 42 wordt tussen het tweede en derde lid een lid 2a ingevoegd, luidende:

2a. Ten aanzien van deze commissies zijn de artikelen 9, 10 en 28 van overeenkomstige toepassing.”

Artikel 43 wordt gelezen:

„Artikel 43

1. De Raad kan voor onderwerpen, waarvan de behandeling niet behoort tot de taak van een commissie, als bedoeld in artikel 42, commissies, waarin ook personen buiten de Raad zitting hebben, instellen ter voorbereiding van door hen uit te brengen adviezen.

2. De artikelen 9, 10 en 28 zijn ten aanzien van deze commissies van overeenkomstige toepassing.”

In artikel 44 vervalt de 1. aan het begin van het eerste lid, wordt in dat lid in plaats van de woorden: „een Minister” gelezen: „een Onzer Ministers” en vervalt het tweede lid.

In artikel 45, derde lid, wordt in plaats van de woorden: „afzonderlijke aantekeningen” gelezen: „minderheidsnota's”.

De artikelen 46, 47 en 48 vervallen.

In artikel 49, eerste lid, vervallen de woorden: „van de Algemene Bedrijfsorganisatie”.

In artikel 51, tweede lid, wordt in plaats van de woorden: „Algemene Bedrijfsorganisatie” gelezen: „Raad”.

Artikel 52 wordt gelezen:

„Artikel 52

1. Indien de Raad weigert de hem bij de wet opgelegde uitgaven op de begroting te brengen, geschiedt dit door Ons.

2. Indien in dat geval de geraamde inkomsten niet toereikend zijn en de Raad weigert nieuwe middelen tot dekking voor te dragen, worden de overige niet bij de wet aan de Raad opgelegde uitgaven door Ons in zodanige reden verminderd, dat tussen de inkomsten en uitgaven evenwicht is.”

Artikel 53 wordt gelezen:

„Artikel 53

Onze Minister van Economische Zaken kan regelen stellen omtrent de inrichting van de begroting van de Raad.”

Het opschrift van § 2 van de zesde titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

§ 2. Van het beheer en de rekening en verantwoording

In artikel 54 wordt in plaats van de woorden: „Algemene Bedrijfsorganisatie” gelezen: „Raad”.

In artikel 55, eerste lid, vervallen de woorden: „van de Algemene Bedrijfsorganisatie”.

In artikel 55, derde lid, wordt in plaats van de woorden: „zijn bij de beraadslagingen tegenwoordig” gelezen: „kunnen bij de beraadslagingen tegenwoordig zijn”.

In artikel 55, vijfde lid, wordt in plaats van de woorden: „daarin opgenomen” gelezen: „daarbij goedgekeurde”.

In artikel 56 wordt in plaats van de woorden: „De organen van de Algemene Bedrijfsorganisatie zijn verplicht aan de” gelezen: „De Raad is verplicht aan Onze”.

Artikel 57 wordt gelezen:

„Artikel 57

De middelen tot dekking van de bij de begroting toegestane uitgaven worden verkregen:

a. door opcenten te heffen op de bedragen, welke krachtens artikel 19, eerste lid, van de Handelsregisterwet (*Staatsblad* 1918, no. 493) zijn verschuldigd;

b. door bijdragen te heffen van lichamen, als bedoeld bij artikel 68.”

Tussen de artikelen 57 en 58 wordt een artikel 57a ingevoegd, luidende:

„Artikel 57a

1. De Raad stelt jaarlijks bij verordening het aantal opcenten, als bedoeld bij het voorgaande artikel, onder a, vast. De Kamers van Koophandel en Fabrieken innen deze opcenten voor de Raad tegelijk met en op dezelfde wijze als de haar krachtens artikel 19, eerste lid, van de Handelsregisterwet verschuldigde bedragen.

2. De Raad stelt bij verordening vast, welke lichamen bijdragen, als bedoeld bij het voorgaande artikel, onder b, zijn verschuldigd en hoe deze bijdragen worden berekend.

3. De verordeningen, bedoeld bij het eerste en tweede lid, behoeven Onze goedkeuring.”

Het opschrift van de zevende titel van het eerste hoofdstuk wordt gelezen:

„VAN HET TOEZICHT OP DE RAAD”

Artikel 60 wordt gelezen:

„Artikel 60

De besluiten van de Raad, de voorzitter, het dagelijks bestuur, de algemeen secretaris en de commissies uit het midden van de Raad kunnen, voor zover zij met de wet of het algemeen belang strijden, door Ons worden geschorst of vernietigd.”

Artikel 62, tweede lid, wordt gelezen:

„2. Zij kan, ook na verlenging, niet langer duren dan een jaar.”

Artikel 64 wordt gelezen:

„Artikel 64

Vernietiging van een besluit brengt mede vernietiging van alle gevolgen der vernietigde bepalingen, voor zover bij Ons besluit niet anders is bepaald.”

Artikel 67 wordt gelezen:

„Artikel 67

De Raad brengt jaarlijks vóór 1 April aan Onze krachtens artikel 28, eerste lid, aangewezen Ministers verslag uit omtrent zijn

Handelingen der Staten-Generaal Bijlagen 1948—1949

werkzaamheden en die van de commissies, bedoeld in de artikelen 42 en 43, in het afgelopen kalenderjaar. Dit verslag bevat o.m. een uitvoerig rapport van de bevindingen van de Raad bij de uitoefening van het hem bij de zesde titel van het tweede hoofdstuk opgedragen toezicht. Dit verslag wordt, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.”

Artikel 68, eerste en tweede lid, worden gelezen:

„1. Voor twee of meer groepen van ondernemingen, die in het bedrijfsleven een verschillende functie vervullen ten aanzien van bepaalde producten of groepen van producten, kunnen openbare lichamen worden ingesteld, productschappen genaamd.

2. Voor ondernemingen, die in het bedrijfsleven een gelijke of verwante functie vervullen, kunnen openbare lichamen worden ingesteld, hoofdbedrijfschappen of bedrijfschappen genaamd.”

Artikel 69 wordt gelezen:

„Artikel 69

1. De instelling van een productschap geschiedt bij de wet, die van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap bij algemene maatregel van bestuur of bij de wet.

2. De instelling van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap kan geschieden bij algemene maatregel van bestuur, wanneer de Raad desgevraagd of uit eigen beweging aan Onze betrokken Ministers tot bevordering van de instelling van dat hoofdbedrijf- of bedrijfschap heeft geadviseerd in overeenstemming met een naar zijn oordeel voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers.”

Tussen de artikelen 69 en 70 worden ingevoegd de artikelen 69a en 69b, luidende:

„Artikel 69a

1. Onze Ministers bevorderen de instelling van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap niet dan nadat de Raad ter zake uit eigen beweging van advies heeft gediend of in de gelegenheid is gesteld van advies te dienen. Alvorens advies uit te brengen hoort de Raad de naar zijn oordeel representatieve organisaties van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers. Uit eigen beweging adviseert de Raad tot instelling van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap slechts in overeenstemming met een naar zijn oordeel voldoende representatieve organisatorische vertegenwoordiging van de betrokken ondernemers en van de betrokken werknemers.

2. Ten minste vier weken voor het uitbrengen van zijn advies geeft de Raad van zijn voornemen daartoe openbaar kennis.

Artikel 69b

De instellingswet of het instellingsbesluit regelt de onderwerpen, die voorziening behoeven.”

Artikel 70 wordt gelezen:

„Artikel 70

1. De opheffing van een productschap geschiedt bij de wet.

2. De opheffing van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap geschiedt, zo het bij algemene maatregel van bestuur is ingesteld, bij de wet of bij algemene maatregel van bestuur en anders bij de wet.

3. Een algemene maatregel van bestuur, houdende opheffing van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, houdt tevens de naar Ons oordeel in verband met de opheffing nodige voorzieningen in. Deze voorzieningen kunnen ook het vermogen van het opgeheven lichaam betreffen.

4. Ten aanzien van de opheffing van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap vindt het in de artikelen 69, tweede lid, en 69a bepaalde overeenkomstige toepassing.”

In artikel 71 vervallen de woorden: „, onverminderd het bepaalde in artikel 94.”

Artikel 72 wordt gelezen:

„Artikel 72

1. De product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfschappen hebben een bestuur, een voorzitter, een dagelijks bestuur, een of meer secretarissen en, bij toepassing van artikel 85a, een of meer commissies uit het midden van het bestuur.

2. Waar in deze wet sprake is van de organen van de product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfschappen, worden de in het voorgaande lid genoemde organen bedoeld.

3. Bij de instellingswet of het instellingsbesluit kunnen van het lichaam ook andere organen in de zin van deze wet worden aangewezen en regelen omtrent de samenstelling daarvan worden gesteld.”

Artikel 93, tweede lid, wordt gelezen:

„2. Het bestuur kan zijn bevoegdheden — met uitzondering van de bevoegdheid tot het maken van verordeningen en die tot het vaststellen ingevolge artikel 116, derde lid, van het bedrag der inkomsten en uitgaven — onder het stellen van zodanige regelen, als het nodig oordeelt, overdragen aan een ander orgaan van het lichaam.”.

Artikel 94 wordt gelezen:

„Artikel 94

1. De organen van een productschap verlenen de bij of krachtens een wet of bij een verordening van de Raad tot uitvoering van die wet of verordening gevorderde medewerking.

2. De organen van een hoofdbedrijf- en een bedrijfschap verlenen de bij of krachtens een wet of bij een verordening van de Raad of het bestuur van een productschap tot uitvoering van die wet of verordening gevorderde medewerking.

3. De organen van een bedrijfschap verlenen de bij een verordening van het bestuur van een hoofdbedrijfschap tot uitvoering daarvan gevorderde medewerking.

4. Bij verordening van het bestuur van een product- of een hoofdbedrijfschap wordt van de organen van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap slechts medewerking gevorderd, voor zover deze betrekking heeft op de vervulling van de taak van het medewerking vorderende lichaam ten aanzien van ondernemingen, waarvoor ook het lichaam, van welks organen de medewerking wordt gevorderd, is ingesteld.”.

Artikel 96 wordt gelezen:

„Artikel 96

Tenzij het voorschrift, waarbij de medewerking wordt ingeroepen, anders bepaalt, kan het bestuur van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, onder het stellen van zodanige regelen, als het nodig oordeelt, de van hem gevorderde medewerking, met uitzondering van die, bestaande in het stellen van nadere regelen bij verordening, doen verlenen door een ander orgaan van dat lichaam.”.

Artikel 97 wordt gelezen:

„Artikel 97

1. Indien het orgaan van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, dat tot medewerking is geroepen, deze niet of niet behoorlijk verleent, wordt daarin voorzien:

- a. indien het betreft medewerking, gevorderd bij of krachtens een wet, door Onze betrokken Minister;
- b. in de overige gevallen door de Raad.

2. De voorziening geschiedt op kosten van het nalatige product-, hoofdbedrijf- of bedrijfschap.”.

Tussen de artikelen 97 en 98 worden ingevoegd de artikelen 97a, 97b, 97c, 97d, 97e en 97f, luidende:

„Artikel 97a

1. Tenzij naar zijn oordeel dringende redenen zich daartegen verzetten, maakt het bestuur van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap de ontwerpen van verordeningen, welke voor personen, als bedoeld bij artikel 97c, bindende regelen inhouden, op de bij algemene maatregel van bestuur omschreven wijze bekend en geeft het gelegenheid daartegen schriftelijk bezwaren aan hetzelfde in te zenden gedurende een mede bij algemene maatregel van bestuur te bepalen termijn.

2. Verordeningen, waarvan het ontwerp niet overeenkomstig het voorgaande lid is bekend gemaakt, behoeven de goedkeuring van Onze betrokken Ministers, voor zover niet uit anderen hoofde goedkeuring is vereist.

Artikel 97b

1. Bepalingen in verordeningen van het bestuur van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, welke in strijd zijn met een verordening van de Raad, houden van rechtswege op te gelden op het tijdstip, waarop deze strijdigheid ontstaat.

2. Bepalingen in verordeningen van het bestuur van een bedrijfschap, onderscheidenlijk een hoofdbedrijfschap, welke in strijd zijn met een verordening van het bestuur van een hoofdbedrijf- of een productschap, onderscheidenlijk een productschap, houden van rechtswege op te gelden op het tijdstip, waarop deze strijdigheid ontstaat.

Artikel 97c

1. De verordeningen van het bestuur van een product-, een hoofdbedrijfschap- of een bedrijfschap kunnen bindende regelen inhouden voor natuurlijke en rechtspersonen, die de ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld, drijven, alsmede voor de personen, werkzaam bij die ondernemingen.

2. De verordeningen van het bestuur van een productschap kunnen voorts bindende regelen inhouden voor andere natuurlijke en rechtspersonen, voor zover deze handelingen verrichten, die bedrijfsmatig in de ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld, plegen te worden verricht.

Artikel 97d

1. Indien een beding in een arbeidsovereenkomst in strijd is met een voor de partijen bij deze overeenkomst bindende bepaling van een verordening van het bestuur van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, geldt tussen partijen in plaats van zodanig beding de bepaling der verordening.

2. Bij gebreke van bedingen in een arbeidsovereenkomst omtrent aangelegenheden, geregeld in voor de partijen bij deze overeenkomst bindende bepalingen van een verordening van het bestuur van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap, gelden tussen partijen die bepalingen van de verordening.

3. Het bepaalde in de voorafgaande leden vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van aannemingen van werk, overeenkomsten tot het verrichten van enkele diensten, agentuurovereenkomsten en collectieve arbeidsovereenkomsten.

Artikel 97e

De instellingswet of het instellingsbesluit bepaalt, of en in hoeverre bij verordeningen van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap overtredingen van zodanige verordeningen kunnen worden aangewezen als strafbare feiten, genoemd in artikel 1 van het Besluit berechting economische delicten.

Artikel 97f

1. De instellingswet of het instellingsbesluit bepaalt, of en in hoeverre bij verordeningen van een hoofdbedrijf- of een bedrijfschap op overtreding van zodanige verordeningen door de personen, bedoeld in artikel 97c, eerste lid, als tuchtrechtelijke maatregel geldboete kan worden gesteld.

2. Het bestuur van het betrokken hoofdbedrijf- of bedrijfschap regelt bij verordening de rechtsgang bij het opleggen van de geldboete. Zodanige verordening behoeft de goedkeuring van Onze betrokken Ministers.

3. De geldboeten worden ingevorderd op dezelfde wijze als de heffingen, bedoeld bij artikel 118, eerste lid. Het betrokken lichaam behoudt de helft van de opbrengst en draagt het overige af aan de Raad.”.

In artikel 98 wordt in plaats van het woord: „straf” gelezen: „straf of een tuchtrechtelijke maatregel”.

In artikel 99 vervalt de tweede volzin.

Artikel 100 wordt gelezen:

„Artikel 100

De organen van een productschap dienen Onze Ministers en de Raad, de organen van een hoofdbedrijfschap Onze Ministers, de Raad en het bestuur van een productschap, de organen van een bedrijfschap Onze Ministers, de Raad en het bestuur van een product- of een hoofdbedrijfschap desgevraagd van bericht en desgevraagd of uit eigen beweging van raad over alle zaken, het product-, het hoofdbedrijf- of het bedrijfschap betreffende.”.

In artikel 105, eerste lid, wordt in de plaats van de woorden: „een bij de voorziening aangewezen onderwerp” gelezen: „een of meer bij de voorziening met name aangewezen onderwerpen”.

Artikel 105, tweede lid, wordt gelezen:

„2. De voorziening bepaalt:

a. voor wie de verordeningen van het orgaan van het lichaam bindende regelen kunnen inhouden;

b. of en in hoeverre overtredingen van zodanige verordeningen worden aangewezen als strafbare feiten, bedoeld in artikel 97c, dan wel op die overtredingen als tuchtrechtelijke maatregel geldboete wordt gesteld.”.

In artikel 105, derde lid, wordt in de plaats van de woorden: „90, tweede lid, laatste volzin, 92 en 98” gelezen: „90, vierde lid, 97a, 97d en 98”.

Het opschrift van § 2 van de zesde titel van het tweede hoofdstuk wordt gelezen:

„§ 2. Van het beheer en de rekening en verantwoording”

In artikel 116, derde lid, wordt in plaats van de woorden: „zijn bij de beraadslagingen tegenwoordig” gelezen: „kunnen bij de beraadslagingen tegenwoordig zijn”.

In artikel 116, vijfde lid, wordt in plaats van de woorden: „daarin opgenomen” gelezen: „daarbij goedgekeurde”.

In artikel 117, eerste lid, wordt gelezen:

„1. De Raad kan bij verordening regelen stellen omtrent het beheer van de financiën, de lonen en andere vergoedingen van het personeel en de vorming van fondsen daaronder begrepen, van de product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen, onverminderd de bevoegdheid van de besturen van deze lichamen ter zake bij verordening regelen of nadere regelen te stellen.”

Artikel 118, derde lid, wordt gelezen:

„3. Verordeningen, als bedoeld in het eerste en tweede lid, worden terstond na vaststelling aan Onze betrokken Ministers ter kennisgeving toegezonden en behoeven de goedkeuring van de Raad.”

Artikel 118, vierde lid, wordt gelezen:

„4. De instellingswet of het instellingsbesluit geeft regelen omtrent de op te leggen heffingen.”

Aan het slot van de zevende titel van het tweede hoofdstuk wordt een artikel 118a ingevoegd, luidende:

„Artikel 118a

1. Bij de instellingswet of het instellingsbesluit kan worden bepaald, dat het bij die wet of dat besluit aan te wijzen orgaan van het betrokken product-, hoofdbedrijf- of bedrijfsschap de aan het lichaam krachtens artikel 118, eerste en tweede lid, verschuldigde bedragen, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, bij dwangbevel, medebrengende het recht van parate executie, kan invorderen. Geen invordering geschiedt dan nadat de schuldenaar overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen tot betaling is aangemaand.

2. Het dwangbevel wordt betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke acten voorgeschreven.”

Artikel 119, eerste en tweede lid, worden gelezen:

„1. Indien een verordening of een ander besluit van een orgaan van het product-, het hoofdbedrijf- of het bedrijfsschap goedkeuring van Onze betrokken Ministers of van de Raad behoeft, wordt de beslissing bekend gemaakt binnen twee maanden na de dag, waarop het besluit ter goedkeuring is voorgelegd.

2. Onze Ministers en de Raad kunnen hun beslissing bij binnen die tijd te nemen, met redenen te omkleden besluit verdagen.”

Artikel 120 wordt gelezen:

„Artikel 120

Ten aanzien van de beslissing van de Raad, bedoeld in artikel 87, tweede lid, is artikel 119 van overeenkomstige toepassing.”

In artikel 123 vervalt het eerste lid en de 2 aan het begin van het tweede lid.

In artikel 127 wordt in plaats van de woorden: „de lichamen” gelezen: „lichamen”.

In artikel 128 wordt in plaats van de woorden: „de betrokken Ministers” gelezen: „Onze betrokken Ministers”.

In artikel 129 wordt tussen het tweede en het derde lid een lid 2a ingevoegd, luidende:

„2a. Het tijdstip, waarop de eerste zittingsperiode, als bedoeld bij artikel 8, eerste lid, aanvangt, wordt door Ons bepaald.”

In artikel 129, derde en vierde lid, wordt in plaats van de woorden: „Algemene Bedrijfsorganisatie” gelezen: „Raad”.

Artikel 130 wordt gelezen:

„Artikel 130

Tot een door Ons te bepalen tijdstip stelt de Raad, behoudens in spoedeisende gevallen, waarin de beslissing of het advies van de Raad geen uitstel kan lijden, alvorens te beslissen of advies uit te brengen over sociale aangelegenheden, liggende op het terrein, waarop de Stichting van de Arbeid zich overeenkomstig haar statuten beweegt, de Stichting in de gelegenheid binnen een door de Raad te stellen termijn van advies te dienen.”

Tussen de artikelen 130 en 131 worden ingevoegd de artikelen 130a en 130b, luidende:

„Artikel 130a

1. Geschillen ter zake van besluiten, handelingen, invordering bij dwangbevel daaronder begrepen, of weigeringen van organen van een product-, een hoofdbedrijf- of een bedrijfsschap tussen een zodanig lichaam en één of meer personen, die een onderneming drijven, behorende tot die, waarvoor het lichaam is ingesteld, worden bij uitsluiting beslist door het Scheidsgerecht voor de voedselvoorziening, bedoeld in het Reglement scheidsgerecht voor de voedselvoorziening (*Nederlandse Staatscourant* 1942, No. 164).

2. Het Scheidsgerecht voor de voedselvoorziening beslist tevens bij uitsluiting, hetzij op verzoek van een lichaam, als bedoeld in het vorige lid, hetzij op verzoek van een persoon, die een onderneming drijft, of een onderneming behoort tot die, waarvoor het lichaam is ingesteld.

Artikel 130b

Ten aanzien van de in artikel 130a voorziene rechtspraak vindt het Reglement scheidsgerecht voedselvoorziening toepassing, met dien verstande, dat:

a. in artikel 1 in plaats van de woorden: „„organisaties””: de hoofdbedrijfsschappen, bedrijfsschappen en vakorganisaties, bedoeld in artikel 2 van het Besluit, zoomede door den Secretaris-Generaal aan te wijzen bedrijfsgroepen, onderbedrijfsgroepen, vakgroepen en onder-vakgroepen, als bedoeld in artikel 2 j° artikel 4, lid 1, van het Besluit;” wordt gelezen: „„organisaties””: de lichamen, bedoeld in artikel 68 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie;”;

b. in artikel 2 in plaats van de woorden: „in artikel 13 van het Besluit” wordt gelezen: „in artikel 130a van de Wet op de Bedrijfsorganisatie”;

c. artikel 3, vierde lid, wordt gelezen:

„4. De leden-vertegenwoordigers van de organisaties en hun plaatsvervaarders worden door Onze betrokken Ministers benoemd op niet-bindende voordracht van de organisaties. Indien de organisaties geen voordracht opstellen binnen een door Onze betrokken Ministers gestelde termijn, benoemen deze zonder voordracht.”;

d. artikel 5, tweede lid, wordt gelezen:

„2. De kosten, verbonden aan de rechtspraak van het scheidsgerecht, komen ten laste van de Sociaal-Economische Raad.”;

e. in artikel 13, eerste lid, vervallen de woorden: „op het gebied der voedselvoorziening”;

f. in artikel 26, derde lid, in plaats van de woorden: „den Secretaris-Generaal” wordt gelezen: „Onze betrokken Ministers”;

g. artikel 30, vijfde lid, vervalt;

h. in artikel 34, vierde lid, in plaats van de woorden: „den Secretaris-Generaal” wordt gelezen: „Onze betrokken Ministers”;

i. artikel 35 wordt gelezen:

„Indien Onze betrokken Ministers van oordeel zijn, dat de uitspraak dermate strijdig is met het algemeen belang, dat deze daarom niet ten uitvoer kan worden gelegd, zijn zij bevoegd, binnen een maand na de uitspraak van het scheidsgerecht de uitspraak te vernietigen en de gevolgen van deze vernietiging te regelen.”

Artikel 134 wordt gelezen:

„Artikel 134

1. De volgende regelingen vervallen:

a. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart betreffende de opbouw van een zelfstandige organisatie ter ontwikkeling van het bedrijfsleven (*Verordeningenblad* No. 206/1940), voor zover bij het Besluit bezettingsmaatregelen voorlopig gehandhaafd, en het besluit van die secretaris-generaal van 8 Mei 1941 (*Verordeningenblad* No. 89/1941) tot aanvulling van het eerstgenoemde besluit;

b. het Eerste uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven 1940 (*Nederlandse Staatscourant* 1940, No. 221) en het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 13 Mei 1941 (*Nederlandse Staatscourant* 1941, No. 92) tot wijziging daarvan;

c. het Tweede uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven 1940 (*Nederlandse Staatscourant* 1940, No. 221) en het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 13 Mei 1941 (*Nederlandse Staatscourant* 1941, no. 92) tot wijziging daarvan;

d. het Derde uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven 1941 (*Nederlandse Staatscourant* 1941, No. 92), het besluit van de secre-

Toepassing ten aanzien van het bedrijfsleven van de artikelen 80 en 152 tot en met 154 van de Grondwet

taris-generaal voor Bijzondere Economische Zaken van 31 December 1942 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 1) tot aanvulling, en het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 27 September 1943 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 187) tot nadere wijziging daarvan:

e. het Vierde uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 36);

f. het Vijfde uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 72);

g. het Zesde uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 208);

h. het Zevende uitvoeringsbesluit organisatie bedrijfsleven (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 250);

i. de beschikking van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 11 October 1941, no. 50654 S (*Nederlandse Staatscourant* 1941, no. 199);

j. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 8 December 1942 (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 239) tot toekenning van verordenende bevoegdheid aan de Hoofdgroep Handel en de daartoe behorende bedrijfstakgroepen, onderbedrijfstakgroep, vak- en ondervakgroepen;

k. het besluit van de secretaris-generaal voor Bijzondere Economische Zaken van 1943 (zonder nadere datum) (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 110), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Banken en toekenning van verordenende bevoegdheid aan de Hoofdgroep Banken en de daartoe behorende bedrijfs-, vak- en ondervakgroepen;

l. de beschikking van de secretaris-generaal voor Bijzondere Economische Zaken van 16 Augustus 1943 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 164), betreffende toekenning van verordenende bevoegdheid aan de Hoofdgroep Verzekering en de tot deze hoofdgroep behorende bedrijfs-, vak- en ondervakgroepen;

m. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 28 October 1943 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 212) tot toekenning van verordenende bevoegdheid aan de Hoofdgroep Ambacht en de daartoe behorende bedrijfs- en vakgroepen;

n. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 29 Februari 1944 (*Nederlandse Staatscourant* 1944, no. 43) tot toekenning van verordenende bevoegdheid aan de Hoofdgroep Industrie en de daartoe behorende bedrijfs-, vak- en ondervakgroepen;

o. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 3 Juni 1942 (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 105), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Industrie;

p. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 8 December 1942 (*Nederlandse Staatscourant* 1942, no. 239), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Handel;

q. het besluit van de secretaris-generaal voor Bijzondere Economische Zaken van 16 Augustus 1943 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 164), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Verzekering;

r. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 28 October 1943 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 212), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Ambacht;

s. het besluit van de secretaris-generaal van het Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart van 24 Februari 1944 (*Nederlandse Staatscourant* 1944, no. 41), houdende overdracht van enige bevoegdheden inzake de organisatie van het bedrijfsleven aan de Hoofdgroep Verkeer.

2. Onze Minister van Economische Zaken is bevoegd, voor zover nodig in overleg met Onze andere betrokken Ministers:

a. organisaties, ingesteld krachtens het in het eerste lid, onder a, in de eerste plaats genoemde besluit, op te heffen of te verenigen, dan wel het gebied van het bedrijfsleven, waarvoor zulk een organisatie bevoegd is, te wijzigen;

b. de bevoegdheden van organisaties, als bedoeld onder a, welke zijn opgeheven, toe te kennen aan de Raad;

c. voorzieningen te treffen omtrent het beheer en de bestemming

van het vermogen van organisaties, als bedoeld onder a, welke zijn opgeheven of verenigd of waarvan het gebied is gewijzigd.

3. Onze Minister van Economische Zaken is bevoegd, voor zover nodig in overleg met Onze andere betrokken Ministers, onder het stellen van zodanige regelen als hij nodig oordeelt, de Raad op te dragen de voorzieningen, bedoeld in het voorgaande lid, onder c, te treffen."

Artikel 136 wordt gelezen:

„Artikel 136

De volgende regelingen vervallen:

a. het Organisatiebesluit Voedselvoorziening (Verordeningenblad no. 69/1941), voor zover voorlopig gehandhaafd bij het Besluit bezettingsmaatregelen, en de besluiten van de secretaris-generaal van het Departement van Landbouw en Visserij van 7 Juli 1942 (Verordeningenblad no. 76/1942) en 13 Februari 1943 (Verordeningenblad no. 26/1943) tot wijziging van die regeling;

b. het Algemeen Reglement betreffende de samenstelling, inrichting en bevoegdheid van organisaties, ingesteld op het gebied der voedselvoorziening (*Nederlandse Staatscourant* 1941, no. 136), zoals dit is gewijzigd bij beschikking van 3 Augustus 1943, no. 12426 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 149), 7 September 1943, no. 15927 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 173), 14 September 1944, no. 13372 (*Nederlandse Staatscourant* 1944, no. 182), Verordening no. 122 van het Militair Gezag van 8 Juni 1945 (Publicatieblad Militair Gezag no. 33), beschikking van 5 Juli 1945 (*Nederlandse Staatscourant* 1945, no. 19) en 9 Januari 1946, no. 13485 (*Nederlandse Staatscourant* 1946, no. 6);

c. het Besluit verordenende bevoegdheid Bedrijfsorganisaties Voedselvoorziening van 24 September 1943, no. 15603 (*Nederlandse Staatscourant* 1943, no. 186)."

Tussen de artikelen 146 en 147 wordt een artikel 146a ingevoegd, luidende:

„Artikel 146a

In de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a. in artikel 1, tweede lid, wordt in plaats van: „den Middenstandsraad gehoord, bij den in dat lid bedoelden" gelezen: „de Sociaal-Economische Raad gehoord, bij de in dat lid bedoelde";

b. in artikel 1, zesde lid, wordt in plaats van: „Middenstandsraad" gelezen: „Sociaal-Economische Raad";

c. in artikel 2, onder b, wordt in plaats van: „algemeen" gelezen: „algemeen" en in plaats van: „den Middenstandsraad"; „de Sociaal-Economische Raad";

d. in artikel 3, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „bij algemeenen maatregel van bestuur, den Middenstandsraad" gelezen: „bij algemene maatregel van bestuur, de Sociaal-Economische Raad";

e. in artikel 3, eerste lid, wordt in plaats van de woorden: „den betrokken bedrijfstak een Bedrijfsraad is ingesteld, dezen Bedrijfsraad" gelezen: „de betrokken bedrijfstak een bedrijfsschap is ingesteld, het bestuur van dat bedrijfsschap".

Artikel 148 wordt gelezen:

„Artikel 148

In de Ambtenarenwet 1929 wordt de punt aan het slot van artikel 2, eerste lid, vervangen door een komma en worden aan dat lid twee alinea's d en e toegevoegd, luidende:

„d. de voorzitter, de plaatsvervangende voorzitters en de andere leden van de Sociaal-Economische Raad, de voorzitters en plaatsvervangende voorzitters van de product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen en de leden van de besturen van deze lichamen, alsmede degenen, die deel uitmaken van organen van lichamen, als bedoeld bij artikel 102 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie;

e. het personeel, in dienst van de Sociaal-Economische Raad, de product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen en de lichamen, bedoeld bij artikel 102 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie."

In artikel 149 wordt onder g in plaats van de woorden: „Algemene Bedrijfsorganisatie" gelezen: „Sociaal-Economische Raad".

In artikel 152, eerste lid, vervallen de woorden: „57 en".

Artikel 152, tweede lid wordt gelezen:

„2. De tijdstippen van inwerkingtreding van de artikelen 131 tot en met 147, dan wel van onderdelen daarvan, worden telkens door Ons bepaald, met dien verstande, dat de artikelen 134 tot en met 136 niet later in werking treden dan drie jaren na de inwerkingtreding van deze wet en dat de tijdstippen van inwerkingtreding van de artikelen 140 tot en met 146a en van onderdelen daarvan voor delen van het bedrijfsleven verschillend kunnen zijn."